№ 38. Czwartek 17. Lutego 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Posiadanie apteki w Siedmiogrodzie.)

Wiedeń, 14. lutego. Jego c. k. Apost. Mość raczył postanowić, że rok normalny odkąd datować się może posiadanie apteki w Siedmiogrodzie być ma rok 1851, i że postanowienie to przysłużać będzie i dla tych wszystkich aptek, które w dokumencie nadania nie oznaczono wyraźnie jako osobiste lub nie mogące być odsprzedawane. Właścicielom aptek takich wytknięto termin dwuletni, począwszy od dnia ogłoszenia tego rozporządzenia najwyższego, i w ciągu którego mają się wykazać, że im domniemane prawa posiadania apteki dziedzicznej rzeczywiście przynależą. Z terminu tego korzystać mają i ci aptekarze, których prośby względem uznania praw posiadania apteki odrzucono na mocy dotychczasowych przepisów normalnych.

Ameryka.

(Przedaż państwa Sonory w trakcie.)

Nowy York, 27. stycznia. Według doniesień z Washingtonu miał jenerał Miramon a teraźniejszy prezydent republiki mexykańskiej przedłożyć gabinetowi w Washingtonie propozycyę odstąpienia państw Sonora i Chihuahua Stanom zjednoczonym za sumę 16 milionów dolarów.

Hiszpania.

(Interpelacya w Kortezach. — Ustawa prasy.)

Madryt, 5go lutego. Na dzisiejszem posiedzeniu kongresu interpelowano ministeryum względem bilu przedłożonego kongresowi amerykańskiemu w sprawie zaproponowanego zakupna wyspy Kuby. Upraszano je o wyjaśnienie, czy doszła w tej mierze jaka bliższa wiadomość, a dalej o przedłożenie korespondencyi prowadzonej w kwestyi tej z Francyą i Anglią. Minister finansów odrzekł na to, że o tej interpelacyi doniesie rządowi. Projekt ustawy o prasie odczytany na kongresie przez ministra spraw wewnętrznych składa się z 297 artykułów, a z tych przytaczamy następujące:

Poprzedniczej cenzurze duchownej podlegają: wszystkie pisma, które odnoszą się do dogmatów, do religii katolickiej, do pisma świętego i moralnej nauki chrześciańskiej. Każde pismo tej treści wydane bez upoważnienia dyecezalnego, będzie wstrzymane. Dziennik może wydawać każdy Hiszpan, który ma 25 lat wieku i używa praw obywatelstwa, a jeśli dziennik jest treści politycznej lub religijnej, natenczas musi wydawca stać na liście Przysięgłych. Kto chce być wydawcą, musi w Madrycie i Barcelonie opłacać rocznie 600 realów podatku stałego, na prowincyi pierwszej klasy 500, drugiej klasy 400, a trzeciej klasy 300 realów. Za artykuły nie podpisane odpowiada: 1) autor, 2) w jego miejsce wydawca, 3) w jego miejsce drukarz, i 4) wszyscy ci, którzy przyczynili się do ogłoszenia tego pisma. Przed wydaniem druków należy przedłożyć jeden egzemplarz szefowi sekcyi, a drugi fiskusowi. Przyciskają oni pieczęć na trzecim egzemplarzu, a po przesłaniu tegoż do bióra expedycyjnego mogą już być druki rozdawane. Sąd Przysięgłych rozstrzygać ma we wszystkich przestępstwach prasy, z wyjątkiem tylko w wypadkach przekroczenia przeciw religii, przeciw monarsze i familii królewskiej, przeciw konstytucyi monarchii i ludziom prywatnym. Są przekroczenia przeciw religii, monarsze i familii królewskiej, przeciw konstytucyi, przeciw społeczeństwu i przeciw Kortezom, przeciw bezpieczeństwu państwa i przeciw spokojności publicznej. Również jest przestępstwem podawać na pośmiewisko obcych monarchów lub ich zastępców w Hiszpanii, lub poddanych ich poduszczać do buntu. Przysięgłym może być ten tylko, kto przez ciąg jednego roku opłacał 2000 realów stałych podatków w Madrycie i w głównych miastach 1szej klasy, 1500 realów w miastach 2giej klasy, a 1000 r. w miastach 3ciej klasy. Również i inteligencya należy bez względu na opłatę podatkową do rzędu Przysięgłych, — Kary zasądzone przez Przysięgłych będą tylko pieniężne, i wpływać mają do kasy depozytowej, a z tego przeznaczy akademia umiejętności pewne kwoty na podział dla autorów, którym za ich pisma nagrodę przyznano. Kary pieniężne dochodzące do 50.000 realów nie będą zwracane. Przekroczenia nie należące do wydziału Przysięgłych karane będą według przepisów kodexu karnego, jak równie i przekroczenia przeciw prywatnym. We wszystkich głównych miastach prowincyonalnych znajdować się będzie sędzia w sprawach prasy i dwóch adjunktów; we wszystkich miastach głównych jeden fiskus. Przysięgli muszą złożyć przysięgę, że nie będą się uwodzić ani życzliwością, ani nienawiścią lub namiętnościami politycznemi. Rząd jest upoważniony do wydania zakazu względem przywożenia do Hiszpanii druków ogłaszanych za granicą. Ustawy z 16. maja i 13. czerwca 1857 są zniesione.

Anglia.

(Sprawy w izbach. — Przegląd dochodów i wydatków. — Przedsiębierstwa przemysłowe.)

Londyn, 11. lutego. Na wczorajszem posiedzeniu *izby wyższej* interpelował lord *St. Germain* minister spraw zagranicznych, o konwencyę podpisaną w zeszłym roku w Paryżu, względem organizacyi Księztw Naddunajskich, a właściwie chciał się dowiedzieć, czy wybór jednego i tego samego hospodara w obudwu księztwach nie sprzeciwia się postanowieniom tej konwencyi. Lord *Malmesbury* oświadczył, że wzgląd na dobro powszechne nie dozwala odpowiedzieć w tej chwili na to pytanie. Wszelako nie podpada prawie żadnej wątpliwości, że mocarstwa, które podpisały tę konwencyę zawiążą znowu konferencyę dla rozstrzygnienia tej sprawy. Nie wypada zatem uprzedzać dyskusyą parlamentarną rozprawy, która gdzieindziej może nastąpi.

W *izbie niższej* pytał *Hankey* kanclerz skarbu, czy prawdziwe jest doniesienie dziennika *Times*, jakoby rząd zamyślał zmodyfikować celną taryfę cukru. *Kanclerz skarbu* odpowiedział, że czytał to doniesienie w dzienniku *Times*, ale może zapewnić, że pogłoska to jest zupełnie bezzasadna.

— Angielskie dzienniki podają następujący przegląd dochodów i wydatków państwa w upłynionym roku: Ogólny dochód wynosił 66,268.995 funtów szt., ogólny rozchód 65,159.338 f. szt., bilans 1,127.657 f. szt., zapas kasy ku końcu roku 7,755.455 f. szt. Dochody dzieliły się w sposób następujący: dochody celne 24,091.499 f. szt., akcye za 17 milionów 466.000 f. szt., stemple 7,996.342 f. szt. taksy krajowe i oszacowania 3,158.033 f. szt., podatek dochodowy 7,591.187 f. szt., poczta 3,075.000 f. szt., kraje koronne 277.740 f. szt. Wydatki były: procenta długu państwa 28,501.479 f. szt. (włącznie z kosztami administracyi), ciężary konsolidowanych funduszów 1,832.876 f. szt., armia i flota 35,575.282 f. szt., z tych przypada na armię 12,588.736 f. szt. (włącznie z komisaryatem i milicyą), a na flotę 9,637.103 f. szt. (włącznie z służbą pocztową i kosztami transportów), mieszana administracya cywilna 7,253.059 funtów szt., płace przy urzędach dochodów skarbowych 4,474.440 f. szt., wyprawa na Chiny 391.943 f. szt., dodatkowo z rosyjskiej wojny 230.000 f. szt., lista cywilna 406.871 f. szt., pensyę i t. p. 339.405 f. szt., płace osobne 158.060 f. szt., płace dyplomatów 162.638 f. szt. i trybunały 598.885 f. szt.

— Kilka bardzo znakomitych niemieckich domów handlowych w Londynie zajmuje się teraz w połączeniu z holenderskiemi i angielskiemi firmami utworzeniem kompanii dla wyzyskiwania najpiękniejszej ziemi w Ekwadorze. Ta kompania wydaje 25.000 akcyi po 2 funt. szt., a oprócz tego osobno jeszcze innych 5662 akcyi także po 2 f. szt. za każdą krajową asygnacyę państwa Ekwador w nominalnej kwocie 100 funt. szt. emitowaną na zlikwidowanie swego długu. Dystrykt Pailon, gdzie jest bardzo dobry port, obfite pokłady złota i najlepsza ziemia pod uprawę tytoniu, kawy, bawełny i t. d., będzie pierwszym punktem, który towarzystwo zająć postanowiło. Jeżeli się powiedzie zrwócić prąd dzielnych przychodźców w te strony, wówczas Ekwador dójdzie do tego, co przepowiedział Humboldt i wszyscy znawcy.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Broszura La guerre. — Dwór księżny Matyldy. — Fregaty żelazne. — Budżet.)

Paryż, 11. lutego. *Monitor* donosi, że w ratuszu odbyć się ma dnia 14. b. m. bal na cześć Napoleona i księżny Klotyldy.

— W okręgach morskich ogłoszono, jako dla szkoły okrętowej w Breście poszukują majtków.

— Ś. p. Aimé Bonpland, niegdyś przyjaciel i towarzysz podróży Alexandra Humboldta pozostawił w Corrientes szacowne zbiory i rękopisma, o które się Francya teraz upomina. Minister marynarki polecił kontr-admirałowi Chabannes, komendantowi stacyi na wodach brezylijskich, by wysłał paropływ pocztowy Bisson do Salto w Uruguay i zabrał ztamtąd te pozostałości i skarby naukowe.

— Montalembert zamówił u jednego z najpierwszych rzeźbiarzy w Paryżu dwa posążki ze srebra: Demostenesa i Cycerona, które przeznaczył w darze dla obu swych ostatnich obrońców sądowych.

— Upewniają, że lord Cowley upraszał urzędownie rząd francuski, by konferencye zwołano.

— Słychać o nowych negocyacyach między Anglią i Francyą w sprawie ugody względem Newfundland. Komisarzem francuskim w tej mierze wymieniają p. Laronciere Le Nourry. P. Duchesne de Bellecour, który miał przywieźć do Francyi ratyfikowany traktat japoński, udać się ma teraz z polecenia rządu do Honkongu.

— Dziennik *Gazette de Paris* skazano na 2000 franków i 3 miesiące więzienia za oszczerstwa przeciw p. Scribe. Ferdynand Lesseps udać się ma temi dniami na Wiedeń i Tryest do Alexandryi.

— Wydana temi dniami broszura Emila Girardin'a pod tytułem „La guerre" sprawi zapewne wielkie wrażenie, zwłaszcza że autor występuje w niej z wielką śmiałością przeciw p. de la Guerronniére i stronnictwu będącemu za wojną. Girardin rozbiera najprzód, jakie znaczenie mogłaby wojna przybrać, gdyż może być zaczepną, odporną lub zbrojną interwencyą. Daje do zrozumienia, że taka wojna, na jaką się zanosiło, byłaby wojną zaczepną i bez żadnego dla Francyi pożytku. Wojna zaczepna bez dążności zdobywczych byłaby niedorzecznością, a pokój jest tylko jedynym środkiem postępu. Wiemy to z dziejów świata, że zbrojna interwencya, jeśliby tak chciano nazwać wystąpienie wojenne przeciw Austryi, nigdy jeszcze nie doprowadziła do celu zamierzonego, i że zawsze była tylko błędem.

— Dekretem z 9. lutego mianowany dwór księżny Klotyldy składają pani Edwardowa Thayer, dama honorowa, a panie Clermont-Tonnerre, Gardin de la Ronciere Le Nourry i wicehrabina Bertrand, damy Dworu.

— Obecnie pracują w ministeryum marynarki nad projektem względem przekształcenia teraźniejszego porządku zapisywania do marynarki.

— W arsenale marynarki w Mourillon budują na wzór dwie fregaty obite żelazem; rozmiarem jednak są mniejsze niż będą na przyszłość, i wkrótce rozpoczną z niemi próby, jak dalece trwałe są na strzał działowy.

— Oczekują przy pierwszych posiedzeniach ciała prawodawczego przedłożenia budżetu na rok 1860. Podają ogólne dochody na 1860 milionów, ogólne wydatki na 1795 milionów, zatem 65 milionów przewyżki. W 1859 roku podwyższone zostały wydatki o 29.8 milionów, z których wyznaczono na ministeryum wojny 2,289.500, marynarki 851.640 i na ministeryum dla Algieryi 2,966.734 franków.

Belgia.

(Obrady w izbach.)

Bruxela, 8. lutego. Izby rozpoczęły dziś obrady nad temi artykułami nowego kodexu karnego, które odnoszą się do przestępstw duchowieństwa popełnionych słowem i pismem w obrebie swego urzędowania. Co do projektu rządu: karać za orzeczenie albo odczytanie z ambony, chociażby tylko nagany na postępowanie rządu albo urzędników państwa jednorocznem więzieniem, zaproponował wydział rozpoznawczy, złagodzić w ten sposób, ażeby zamiast słowa „nagany" umieszczono w odnośnym artykule wyraz „napaść". P. Tesch wniósł poprawkę względem pozostawienia pierwotnego wyrazu „nagany" (critique), lecz zniżyć najmniejszą karę jeszcze nieco, zaś kara największa niech pozostaje niezmieniona.

Niemce.

(Wiadomości bieżące.)

Dziennikowi *Frankfurter Journal* piszą z **Drezna:**

„Uchwała nowego ministra sprawiedliwości p. Behr, że do adwokatury mają być przypuszczeni przedewszystkiem ci, którzy za udział w wypadkach miesiąca maja 1849 byli dotąd od tego wyłączeni, wywarła bardzo pomyślne wrażenie."

Do tej wiadomości to tylko dodaje dziennik *Dresd. Journ.*, że uchwała tego rodzaju nie zapadła, i że tylko jeden z obwinionych o udział w wypadkach majowych został ułaskawiony na mocy najwyższego pozwolenia.

Księstwa Naddunajskie.

(Zgromadzenie deputowanych. — Wybór księcia wołoskiego.)

Jassy, dnia 6. lutego. Posiedzenia narodowego zgromadzenia na dzień dzisiejszy wyznaczonego nie było, gdyż obecnych było tylko 40 deputowanych.

Gogolniczano oznajmia, że na następnem posiedzeniu zaproponuje izbie, ażeby na przyszłość wyznaczono na posiedzenia narodowego zgromadzenia tylko poniedziałek, wtorek i środę, oraz że wówczas każdy deputowany po rrzykrotnej nieobecności na posiedzeniu utraca swe pełnomocnictwo; inaczej nie mogłaby izba nigdy obradować, jest to bowiem już drugie posiedzenie, na które członkowie nie zgromadzili się w liczbie dostatecznej; niektórzy deputowani bawią w mieście i nie troszczą się wcale, że dziś ma być posiedzenie. Kilku innych odjechało bez pozwolenia na prowincyę w sprawach prywatnych. Tu wytacza się bardzo głośna i gorsząca debata, a prezydent odracza posiedzenie na poniedziałek dnia 7go lutego.

We dwie godzin po odroczonem posiedzeniu nadeszły z Bukaresztu telegraficzne depesze z wiadomością, że wybór księcia, wyznaczony na 8 dni poźniej, właśnie co zapadł, i że proklamowano onię obu krajów, obwołując księcia Alexandra Jana I. panującym księciem Wołoszczyzny.

Poźniej nadchodziły ciągle telegrafem nowe szczegóły tego osobliwszego i z takim pospiechem zapadłego wyboru. Dowiadujemy się, pisze korespondent dziennika *Ost deutsche Post*, że książę Cousa obrany został Hospodarem Wołoszczyzny nie wsposób przepisany, gdyż nie zachowywano przytem formalności. Przy wyborach ani głosowano, ani balotowano. Cały proceder był taki: Deputowani ustąpili z izby posiedzeń do przybocznej sali na obrady a po upływie 10 do 15 minut zajęli znów swe miejsca w sali posiedzenia; jeden z deputowanych wystąpił i oświadczył w imieniu zgromadzenia: Narodowe zgromadzenie proklamuje niniejszem księcia multańskiego Alexandra Jana I., panującym księciem Wołoszczyzny i księztw zjednoczonych.

Przy tym całym wypadku jeszcze więcej zastanawia, że kandydat książę Stirbej z swem licznem stronnictwem w narodowem zgromadzeniu, t. j. 34 deputowanymi stronnictwa konserwatystów, z swymi obydwoma zięciami Plajno i Belio oraz z przywódzcami konserwatystów, księciem Brankowano i Bibesko przyłączył się zupełnie już na kilka dni przedtem do stronnictwa Unionistów.

O 6. godzinie wieczór otrzymał książę Cousa od kajmakamii Wołoszczyzny telegrafem wiadomość, że został obrany księciem „Zjednoczonych Księstw," oraz nadeszły adresy hołdu i powitania, z oświadczeniem, „że oddając mu władzę rządu oczekuje kajmakamia rozkazów Jego Mości panującego księcia."

Deputacya z dziesięciu członków zgromadzenia, na czele hetman Wołoszczyzny, znajduje się w drodze do Jas dla powitania księcia i złożenia mu hołdu imieniem wołoskiego narodu.

O 7. godzinie wieczorem była radość powszechna, na prędce improwizowano pochód z faklami, oświetlenie miasta, festyny i teatr paré.

Książę był dzisiaj na obiedzie u rosyjskiego konzula; po 8. godzinie przybył z konzulem do teatru a gdy zajął lożę „Beignoir" powitała go licznie zgromadzona publiczność głośnemi „Wiwat" i „Horrah". W książęcej loży siedziało z panującą księżna kilka najznakomitszych bojarek i małżonka rosyjskiego konzula. Gdy książę przybył do loży chciał przemówić kilka słów do rozradowanej publiczności, ale był zanadto wzruszony.

Aż do białego dnia przeciągały miasto bandy muzyki i tłumy radującego się ludu, pochodnie i smolne wieńce oświecały ciemność nocy a wszędzie powiewały zwycięzkie narodowe chorągwie zjednoczonych księstw. Na cześć panującego księcia i księżny będzie jutro wielki bal, na który sproszono przeszło 600 gości.

Wyspy Jońskie.

Z **Korfu** telegrafują dziennikowi *Times* pod dniem 7. lutego: „Pan Gladstone przesłał Jońskiemu parlamentowi notę, w której nalega na reformy podane w 17 punktach. Parlament odroczył swoją odpowiedź."

Azya.

(Doniesienia z Chin.)

Hongkong, 30. grudnia. Dziennik *Hamb. B. H.* pisze, że najnowsze raporta donoszą tylko wyprawę lorda Elgin Jang-tse-Kiangiem, że angielska eskadra przebyła więcej jak dwie trzecie drogi do Hankau i że dla niskiego w tej porze roku stanu wody posuwa się tylko powoli. Lord Elgin zostawić musiał większe statki, zabierając ze sobą tylko kilka kanonierskich łodzi, ale jak słychać powstańcy czynią przygotowania, uderzyć na wyprawę w powrocie.

Biskup z Wiktoryi udał się z swą familią w podróż z Ningpo do Szanghai, na co otrzymał od chińskich władz tylko urzędowy certyfikat pozwolenia, gdyż traktatem przepisany regulamin paszportowy nie został jeszcze zaprowadzony. Z wielką tylko trudnością nająć mógł łodzie do podróży rzeką, gdyż wszystkie statki tego rodzaju skonfiskował prowincyonalny rząd dla transportowania rekrutów Jang-tse-Kiangiem do Czinkiangu. Do sta łodzi widziano na wielkim kanale a wszystkie zabrano przemocą dla transportowania wojsk i wnoszą z tego, że cesarscy nie wróżą dla siebie żadnych korzyści z wyprawy lorda Elgina.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wenecya, 13go lutego. Wkrótce spodziewają się w tej stolicy odwiedzin Jego Cesarzew. Mości Arcyksięcia gubernatora. Jego Excelencya fml. Schlitter przejeżdżał tędy do Werony. Jutro rozpocznie się z powiększonemi siłami dalsza naprawa fortyfikacyi w San Nicolo i w San Erazmo.

Londyn, 14. lutego. Powszechnie oczekują w Anglii rozpisania nowej wielkiej pożyczki indyjskiej. — *Morning Herald* zapewnia, że zebranie konferencyi paryskiej w sprawie Księstw Naddunajskich jest już stanowczo uchwalone.

Wiadomości handlowe.

Sambor, 6. lutego. Według doniesień handlowych sprzedawano w drugiej połowie stycznia na targach w obwodzie samborskim w przecięciu mec pszenicy po 2zł.95c.; żyta 1zł.85c.; jęczmienia 1zł.33c.; owsa 97c.; hreczki 1zł.9c.; kartofli 84c. Cetnar siana 89c. Sąg drzewa twardego 6zł.87c., miękkiego 4zł.65c. Funt mięsa wołowego $8^3/_5$c. i mas okowity 69c.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Lencewicz Er., z Zadwórza. — Łodyński Hir., z Milatyna. — Biliński Lud., z Łukawicy.

Hotel europejski: Głowacki Wład., z Kozówki. — Rubczyński Maurycy, z Bilitówki. — Morawski Włod., z Oleszy. — Roller Sew., c. k. pens. porucz., z Toustobab.

Hotel angielski: Szczepański Tad., z Czajkowiec. — Netrebski Dominik, z Dobrasyna. — Nowakowski Jan, kanonik, z Kulikowa.

Hotel Kuhna: Zarzycki Tytus, z Chotyluba.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. lutego

PP. Br. Bamberg Józef, c. k. fml., do Czerniowiec. — Hr. Dunin-Borkowski Sew., do Szuparki. — Betkowscy Józef i Ignacy, do Złoczowa. — Hr. Bielscy Juliusz i Stan., do Rychcic. — Krajewski Mik., do Czech. — Kostyn Jerzy, c. k. rotm., do Gródka. — Nikorowicz Karol, do Rokietnic. — Netrebski Dominik, do Dobrasyna.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	326.34	+ 2.2°	85.2	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	327.06	+ 3.4°	81.5	„	„	„
10. god. wiecz.	327.97	+ 1.7°	88.7	„	„	„

Przegląd

postrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w roku 1858.

Średni stan barometru zredukowany na temperaturę 0, był
w zimie 329.‴322 miary paryz. w porów. z r. 1857 o 2.‴847 wyższy
na wiosnę 324.‴956 „ „ „ „ „ 0.‴566 niższy
w lecie 325.‴774 „ „ „ „ „ 0.‴080 „
w jesieni 327.‴271 „ „ „ „ „ 0.‴477 „
w całym r. 326.‴831 „ „ „ „ „ 0.‴432 wyższy
a w porównaniu z 20letniem przecięciem 0.‴151 „

Średnia temperatura powietrza była
w zimie — 3.°64 R; w porówn. z r. 1857 o 2.°23 zimniejsza
na wiosnę + 5.°13 „ „ „ „ 0.94 „
w lecie + 15.°27 „ „ „ „ 0.82 cieplejsza
w jesieni + 6.°60 „ „ „ „ 0.59 zimniejsza
w całym roku + 5.°34 „ „ „ „ 0.73 „
a w porównaniu z 20letniem przecięciem o 0.°25 cieplejsza

Średni nacisk wyziewów był według miary paryskiej
w zimie 1.‴334 w porównaniu z r. 1857 o 0.‴265 mniejszy
na wiosnę 2.483 „ „ „ 0.367 „
w lecie 3.509 „ „ „ 0.358 większy,
w jesieni 3.434 „ „ „ 0.121 „
w całym roku 3.190 „ „ „ 0.038 mniejszy

Średnia wilgoć powietrza wynosiła
w zimie 88.03 pr. C., w porówn. z r. 1857 o 1.74 pr. C. więcej
na wiosnę 74.43 „ „ „ „ 5.35 „ mniej
w lecie 76.28 „ „ „ „ 3.62 „ więcej
w jesieni 85.19 „ „ „ „ 1.37 „ „
w całym roku 80.98 „ „ „ „ 0.37 „ „

Cała ilość deszczu i śniegu było według miary paryskiej
w zimie 45.‴76 w porównaniu z r. 1857 o 12.‴47 większa
na wiosnę 116.47 „ „ „ 4.41 „
w lecie 102.81 „ „ „ 5.66 mniejsza
w jesieni 38.71 „ „ „ 5.08 „
w całym roku 303.75 „ „ „ 6.15 większa
w porównaniu z 20letniem przecięciem 1.‴75 „

Wysokość niestopionego śniegu wynosiła
w zimie 825‴ linii paryz. w porówn. z r. 1857 o 614‴ więcej
na wiosnę 252‴ „ „ „ „ 128‴ mniej
w lecie — „ „ „ „ — —
w jesieni 295‴ „ „ „ „ 128‴ mniej
w całym roku 1372‴ czyli 114.‴4 „ „ „ 458‴ więcej

Liczba dni, w których deszcz i śnieg padał, była
w zimie 45, w porównaniu z rokiem 1857 o 13 większa,
na wiosnę 55, „ „ „ 12 „
w lecie 47, w porównaniu z rokiem 1857 o 5 większa
w jesieni 31, „ „ „ 4 mniejsza
w całym roku 178, „ „ „ 26 większa,
w porównaniu z 20 letniem przecięciem o 4 „

Liczba dni, w których śnieg padał, była
w zimie 39, w porównaniu z rokiem 1857 o 14 większa,
na wiosnę 32, „ „ „ 13 „
w lecie — „ „ „ —
w jesieni 13, „ „ „ 5 „
w całym roku 84, „ „ „ 32 „
w porównaniu z 20 letniem przecięciem o 30 „

Dni mroźnych i z przymrozkiem było
w zimie 73, a z tych bez odwilży 54
na wiosnę 37, „ „ „ „ 6
w lecie — „ „ „ „ —
w jesieni 29, „ „ „ „ 20
w całym roku 139, „ „ „ „ 80
w porównaniu z r. 1857 o 39 więcej

Dni mglistych było
w zimie 27; w porównaniu z rokiem 1857 o 4 więcej,
na wiosnę 3, „ „ „ 5 mniej,
w lecie 2, „ „ „ 1 więcej,
w jesieni 11, „ „ „ 4 mniej,
w całym roku 43, „ „ „ 4 „

Grad padał w tym roku na wiosnę 3 razy, w lecie 1 raz, w porównaniu z r. 1857 2 razy więcej, a w porównaniu z 20letniem przecięciem o 1 więcej.

Burz było
w zimie —, w porównaniu z r. 1857 o —
na wiosnę 4, „ „ „ jednako,
w lecie 12, „ „ „ 5 więcej,
w jesieni 1, „ „ „ 2 mniej,
w całym roku 17, „ „ „ 3 więcej,
w porównaniu z 20 letniem przecięciem 1 więcej.

Średnia elektryczność powietrza wynosiła według 8° liczącej skali na elektroskopie Bohnenberga
w zimie 2.°75, w porównaniu z r. 1857 o 0.°32 mniej,
na wiosnę 2.69, „ „ „ 1.24 „
w lecie 4.05, „ „ „ 0.81 „
w jesieni 3.71, „ „ „ 0.51 „
w całym roku 3.30, „ „ „ 0.72 „

Średnia elektryczność ziemi, rozpoznawana tym samym instrumentem, była
w zimie 1.°13, w porównaniu z r. 1857 o 0.°75 mocniejsza,
na wiosnę 1.03, „ „ „ 2.12 słabsza,
w lecie 2.36, „ „ „ 1.65 „
w jesieni 2.16, „ „ „ 2.53 „
w całym roku 1.92, „ „ „ 1,20 „

Ozonometer Schönbejna okazywał
w zimie 6.°91, w porównaniu z r. 1857 o 0.°06 więcej,
na wiosnę 8.00, „ „ „ 1.12 „
w lecie 7.08, „ „ „ 0.49 „
w jesieni 6.82, „ „ „ 1.23 „
w całym roku 7.20, „ „ „ 0.70 „

Cyanometer Saussura okazywał
w zimie 6.33, w porównaniu z r. 1857 o 0.17 mniej
na wiosnę 6.44, „ „ „ 0.34 „
w lecie 6.56, „ „ „ 0.26 „
w jesieni 7.29, „ „ „ 0.59 więcej
w całym roku 6.66, „ „ „ 0.05 mniej

Próba mierzenia zmian jasności dziennej instrumentem podobnym do fotometru Lampadiusa, okazała według codziennych rozpoznań czynionych o 2giej godzinie z południa na półn.-wschodniej stronie blisko zenitu
w ziemie 50.°85, w porównaniu z r. 1857 o 2.°32 mniej,
na wiosnę 54.06, „ „ „ 1.50 „
w lecie 55.50, „ „ „ 0.18 „
w jesieni 52.95, „ „ „ 0.51 „
w całym roku 54.46, „ „ „ 1.13 „

Pochmurność dzieliła się w następujący sposób:
w zimie było 13 dni cał. pog., 9 mało poch., 41 moc. p., 27 cał. pos.
na wiosnę „ 2 „ „ 23 „ 45 „ 22 „
w lecie „ — „ „ 25 „ 64 „ 3 „
w jesieni „ 10 „ „ 11 „ 45 „ 25 „
w całym r. „ 25 „ „ 58 „ 195 „ 77 „
w por. z 1857 o 3 więcej „ 12 mniej 10 więcej 11 mniej

Kierunek wiatru był przy trzykrotnem codziennem postrzeganiu:

w zimie półn. 64, półn.-zach. 29, zach. 59, połud.-zach. 12, połudn. 0, połud.-wsch. 26, wsch. 13, półn.-wsch. 6; burzliwy w 5 dniach z zachodu 2 z północy,

na wiosnę półn. 82, półn.-zachod. 17, zach. 70, poł.-zach. 16, połudn. 58, połudn.-wsch. 7, wsch. 17, półn.-wsch. 9; burzliwy w 5 dniach 1 z zachodu.

w lecie półn. 75, półn.-zach. 19, zachod. 70, połud.-zach. 12, południow. 19, połud.-wsch. 36, wsch. 28, półn.-wsch. 17; burzliwy dni 2 z zachodu,

w jesieni półn. 36, półn.-zach. 13, zach. 88, połud.-zach. 24, południow. 63, połud.-wsch. 21, wsch. 20, półn.-wsch. 8, burzliwy 1 zach.

w całym roku półn. 257, półn.-zach. 78. zach. 287, poł.-zach. 64, południow. 190, połud.-wsch. 90, wschod. 78, półn.-wsch. 38; burzliwych 16 dni z zach.-poł.

Dni całkiem bez wiatru nie było w całym roku.

TEATR.

Dziś na scenie niem.: „**Der Freund in der Noth**“ (Przyjaciel w potrzebie), komedya w 1 akcie, i *koncert p. Fr. Servais.*

Jutro na scenie polskiej, na dochód pana Ignacego Kalicińskiego: „**Wzór Świętoszka**“, komedya w 5 aktach z niemieckiego, Gutzkowa.

Kurs lwowski.

Dnia 16. lutego.

		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	85	4	92
Dukat cesarski	„ „	4	91	4	97
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	40	8	50
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	60	1	63
Talar pruski	„ „	1	54	1	57
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	75	83	25
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	76	90	78	—
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	—	80	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16. lutego.

		zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	wal. austr.	83	20
„ przedał „ „ 100 po		—	—
„ dawał „ „ 100		—	—
„ żądał „ „ 100		83	70
Wartość kupona od 100 złr.		—	$52\frac{1}{2}$

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16 lutego

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.—. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79 45. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 77.40; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—, po 4% za 100 zł. —. . po 3% za 100 zł. —.—; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —. Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. — — zł. z roku 1854 za 100 zł. 108.25. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po $4\frac{1}{2}$% za 100 zł. -- —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po $2\frac{1}{2}$% za 100 zł. —.—; po $2\frac{1}{4}$% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po $1\frac{3}{4}$% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granica uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po $4\frac{1}{2}$ za 100 zł. — --; po 4% za 100 zł. -- —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier 77.75; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii — —; Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 76 —; innych krajów koronnych 91.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 930 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 205.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1710; towarzystwa kolei żelaznej państwa — —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.—.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. —.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 97.15; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiace: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 89.35. Berlin za 100 talarów —.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 89.40. Genua za 100 lirów piemonckich — --. Hamburg za 100 marko banko 79.40. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 105.10. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. 103 10. Marsylia za 100 frank. —.—. Paryż za 100 fr. 41.90. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich $15.13\frac{5}{10}$. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich —.—. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4 97, dukaty ces. pełnej wagi 4.94, korony 14.36. półkorony —.

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 14. lutego.

Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	73 50	74.—
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	79.70	79.80
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 „	—.—	—.—
Metaliki po 5% za 100 zł.	77.50	77.60
dtto. „ $4\frac{1}{2}$% za 100 zł.	68.50	69.—
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	300.—	305.—
„ 1839 „ 100 „	129.50	130.—
„ 1854 „ 100 „	108.—	108.50
Renty Como po 42 lir. austr.	15.25	15.50

B. Krajów koronnych		pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	Niższej Austryi	90.—	91.—
	Węgier	77.50	78.50
	Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii	76.—	77.—
	Galicyi	76 —	77.—
	Bukowiny	75.50	76.—
	Siedmiogrodu	75.50	76.50
	innych krajów koronnych	88 —	91.—
	Z klauzulą losowania w r. 1867	—.—	—.—

Akcye.

	pien.	towar.
Banku narodowego sztuka	932.—	934.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wał. austr	211.70	211.80
Niższo-austr. towarzystwa eskomt. po 500 zł. mon. konw.	614.—	618.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1719 —	1721
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	231.40	231 60
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	119.50	120.—
Połud.-półn.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	167.50	168.50
Kolei Cisy po 200 zł m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	—.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	93.—	95.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	63.—	65.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	474.—	476.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 „ „	295.—	300.—

Listy zastawne.

		pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon.	6letnie po 5% za 100 zł.	—.—	96.—
	10 „ „ 5% „ 100 „	94.—	94.50
	przeznaczone do losowania po 100 zł.	88.—	88.—
Banku narodowego w wal. austr.	na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.—	99.50
	przeznaczone do losowan. po 5% za 100 zł.	84.—	84 50

Losy.

	pien.	towar.
Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztuke	97.—	97.25
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	102.—	103.—
Esterhazego 40 zł. m. k.	72.—	73.—
Salma 40 „ „	41.50	42.—
Palffiego 40 „ „	39.—	39.50
Clarego 40 „ „	35.50	36.—
St. Genois 40 „ „	35.50	36.—
Windischgrätza 20 „ „	23.—	23.50
Waldsteina 20 „ „	25.—	25.50
Keglevicha 10 „ „	15.—	15.25

Na 3 miesiące.

	pien.	towar.
Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	89.30	89.40
Frankfurt n. M., za 100 zł. połudn.-niemieckiej waluty	89.30	89.40
Hamburg za 100 marko banko $2\frac{3}{4}$%	79.25	79.30
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	105.—	105 —
Paryż, za 100 franków 3%	41.70	41.75

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze	4 zł.—97 cen.	4 zł.—98 cen.
Korona	14 „ —35 „	14 „ —37 „
Napoleondor	8 „ —43 „	8 „ —44 „
Rosyjski imperyał	8 „ —57 „	8 „ —58 „

KRONIKA.

(Zegary o 24 godzinach.) Z Paryża wyszła propozycya, by zegary urządzono na wzór zegarów włoskich, które jak wiadomo wskazują od 1 do 24 godziny. Godzina pierwsza zaczynałaby się w południe. W sprawie tej chcą zwołać kongres zegarmistrzów do Paryża, na który także i zegarmistrzów z Austryi zaproszono.

(Dzieła uwieńczone nagrodą.) Na rocznem posiedzeniu cesarskiego geograficznego Towarzystwa w Petersburgu, uzyskały następujące naukowe dzieła wielkie nagrody. Najprzód Naukowa Podróż sławnego Semenowa, o poszukiwaniach w Azyi centralnej, zawierająca ważne dodatki do geografii Rittera, którą Semenów także uzupełniając przetłumaczył. Następnie klasyczne dzieło Wesołowskiego o klimacie w Rosyi. Nakoniec statystyczna rozprawa Aksakowa o jarmarkach Ukraińskich, z której dowiadujemy się, że na te jarmarki sprowadzano rocznie nie za 59,290.000 rubli srebrn. towarów a sprzedano za 32,400.000 rubli srebrnych, jak dawniej utrzymywano, lecz że w najnowszym czasie podniósł się przywóz na 127,750.000 rubli sr., a odbyt na 80,750.000 rubli srebrnych. Małe nagrody uzyskały następnie: Thörner za swe dzieło o ruchu zagranicznego handlu Rosyi od 1853 do 1858, to znaczy podczas wojny; Wtorow za swoje doskonałe etnograficzne dzieło o gubernii Woroneskiej, do którego dodana jest ważna etnograficzna mapa, kolorowane album widoków, ubiorów i t. d., i Senjanów za swe wielkie dzieło o zaćmieniach słońca i księżyca.

(Statystyka piorunów w Prusiech.) Pruskie bióro statystyczne zestawiło wykaz wypadków porażenia na śmierć lub skaleczenia od pioruna w latach 1854 do 1857. I tak raził piorun w przeciągu tego czasu w Prusiech 511 osób; z tych 289 śmiertelnie, a 222 z okaleczeniem. W liczbie zabitych było 184 mężczyzn i 105 z płci żeńskiej, skaleczonych 136 mężczyzn i 86 z płci żeńskiej. W stosunku zaludnienia wydarzyło się w Prusiech najwięcej takich wypadków (104), a w W. księstwie najmniej (26). Rzecz ta godna zastanowienia, zwłaszcza że obie prowincye mają jednakowe płaskie położenie i fabryk nie wiele. Szląsk, gdzie są pogórza i fabryki, a co jak wiadomo ściąga zwykle pioruny, doznał już mniej takich wypadków, gdyż 113 Kraj nadreński, Saksonia i Westfalia, gdzie są także góry i fabryki, liczy stosunkowo mniej wypadków od piorunu: w nadreńskiem było ich 74, w Saksonii 46, a w Westfalii 43, lecz za to więcej w prowincyi pomorskiej i w brandenbugskiej.

(Trucizna w sardelkach.) W Chambery otruła się cała familia serdelami z puszki cynkowej. Pomoc lekarska zdołała troje osób ocalić, lecz jedna umarła.

(Nieodszukani dzieci szczęścia.) Jak wiadomo, niezgłosił się jeszcze potąd nikt po główną wygranę z losów loteryjnych księcia Clary, a teraz dowiadują się z Halli za pewną panną Elizą Rhodius, której zmarły roku zeszłego w Cieplicach niejaki Winkens z Halli zapisał ostatnią wolą 2000 talarów.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.